ISLAM & INOVASI HIJAU

MENJAGA ALAM, MENGIMBANGI EKONOMI DALAM KERANGKA TAUHID

IIUM Press

SÜEDA

Gombak - Istanbul • 2025

Kandungan

PRAKATA xiii

PENGHARGAAN xix

PENDAHULUAN xxi

BAB 1: PERANAN INSTITUSI PERBANKAN ISLAM DALAM KELESTARIAN ALAM SEKITAR 1

(Binti Nur Asiyah, Agus Eko Sujianto, & Raudlotul Firdaus Fatah Yasin)

Pendahuluan 1

Asas Etika Sekitar dalam Islam 4

Perbankan Islam dan Cabaran Perubahan Iklim Global 8

Pembiayaan untuk Projek Mampan 10

Kesimpulan 17

Rujukan 18

BAB 2: PERANAN TADBIR URUS DALAM SISTEM KEWANGAN ISLAM TERHADAP KELESTARIAN ALAM 25

(Ahmad Akram Mahmad Robbi, Saidatolakma Mohd Yunus, & Syed Marwan Mujahid Syed Azman)

Pendahuluan 25

Pengenalan Tadbir Urus Syariah dalam Sistem Kewangan Islam di Malaysia 27
Kelestarian Alam dari Perspektif Maqasid al-Syariah 33
ESG sebagai Perintis Perubahan Sistem Kewangan Islam
Usaha Institusi Kewangan Islam terhadap Pelaksanaan Objektif Kelestarian Alam 36
Penutup 45
Rujukan 47

BAB 3: MENELITI ISU DAN CABARAN PERUBAHAN IKLIM: INTEGRASI NILAI ISLAM DALAM POLISI PERUBAHAN IKLIM DUNIA 49

(Mohamad Ihsan Muhamad Ismail, Mohd Hairy Ibrahim, & Nur Kalsum Mohd Isa)

Pendahuluan 49
Apa itu Perubahan Iklim 52
Perubahan Iklim daripada Pandangan Islam 53
Isu Utama Perubahan Iklim 56
Mengintegrasi Polisi Perubahan Iklim 60
Mengintegrasi Nilai Islam dalam Polisi Perubahan Iklim Nasional 60
Mengintegrasi Nilai Islam dalam Polisi Perubahan Iklim 62
Peluang dan Cadangan Strategik Integrasi Islam dalam Polisi Perubahan Iklim 65
Kesimpulan 67
Rujukan 68

BAB 4: HUBUNGAN MAQASID SYARIAH DENGAN PENDEKATAN RANTAIAN BEKALAN HIJAU DALAM MENGURUS RISIKO SEKTOR PEMBUATAN 73

(Najwa Alyaa binti Mohd Wakil, Shairah binti Said, Emie Sylviana binti Mohd Zahid, & Azizon binti Salleh)

Pengenalan 73

Pengurusan Rantaian Bekalan Hijau (Green Supply Chain Management) 75

Maqasid Syariah 79

Metodologi 82

Risikio Rantaian Bekalan dalam Sektor Pembuatan 83

Pengurusan Rantaian Bekalan Hijau dan Perkaitannya dengan Maqasid Syariah 85

Kesimpulan 87

Rujukan 88

BAB 5: PANDANGAN DUNIA ISLAM KE ARAH EKONOMI HIJAU 93

(Nur Farhah Mahadi & Saidatolakma Mohd Yunus)

Pendahuluan 93

Metodologi 97

Tinjauan Literatur 97

Ekonomi Hijau dan kaitannya dengan Ekonomi Islam 97

Maqasid al-syariah dan Analisis Pembangunan Mampan Ekonomi Hijau 101

Keputusan dan Perbincangan 105

Ekonomi Hijau dan Perkongsian Pelbagai Pihak dalam Perspektif Islam 105

Penglibatan Kerajaan dan Pembangunan Ekonomi Hijau dalam Perspektif Islam 109
Kesimpulan 112
Rujukan 114

BAB 6: NANOTEKNOLOGI DALAM PENGKOMPOSAN: INOVASI HIJAU HYPERBIO® DAN PERSPEKTIF ISLAM TERHADAP KELESTARIAN ALAM 117

(Nur'Aishah Ahmad Shahrim, Sarifah Yaacob & Mohammad Irfan Fauzi)

Pendahuluan 117
Sorotan Literatur 120
Pengkomposan Tradisional 120
Pengkomposan Moden 120
Nanoteknologi dalam Pengurusan Sisa 121
Inovasi Hyperbio® dalam Pengkomposan 122
Profil Teknologi Hyperbio® 122
Mekanisme Tindakan Hyperbio® 124
Perbandingan Keberkesanan 125
Sumbangan kepada Alam Sekitar 127
Perspektif Islam terhadap Inovasi Hijau 127
Prinsip Maqasid Syariah 128
Konsep Khalifah, Mizan dan Israf 128
Integrasi Etika Islam dan Teknologi Hijau 129
Cabaran dan Implikasi Masa Hadapan 130
Cabaran Penskalaan Teknologi ke Peringkat Komuniti 131
Isu Kos, Latihan dan Kebergantungan 131

Cadangan dan Peluang Pembangunan 132
Implikasi terhadap Dasar dan Pembangunan Masa Depan 132
Rumusan dan Peneguhan Nilai 133
Rujukan 135

BAB 7: PENYAMARAN HIJAU DAN PENYELESAIANNYA MENURUT KERANGKA PERUNDANGAN SYARIAH DI MALAYSIA 137
(Nur Mohd Iqzuan Samsudin & Siti Nur Farah Atiqah)
Pendahuluan 137
Penyamaran Hijau 140
Konsep Penyamaran Hijau 140
Takrif Undang-Undang 142
Contoh Kes 145
Penyelesaian menurut Kerangka Perundangan Syariah 146
Kerangka Perundangan Syariah di Peringkat Persekutuan, Negeri dan Tempatan 148
Penutup 155
Rujukan 156

BAB 8: PENILAIAN PRESTASI USAHAWAN ASNAF YANG HOLISTIK BERTERASKAN NILAI ISLAM DAN ALAM SEKITAR 159
(Suraini Saufi)
Pendahuluan 159
Prestasi Usahawan Asnaf: Dapatan Empirikal 160
Nilai Islam dalam Penilaian Prestasi Usahawan 162
Eleman Alam Sekitar dan Tanggungjawab Sosial dalam Kusahawanan Islam 163

Cadangan Kerangka Penilaian Prestasi Holistik 165
Penutup 168
Rujukan 169

BAB 9: PENGURUSAN SUMBER NADIR BUMI: ANTARA MANFAAT EKONOMI DAN TANGGUNGJAWAB KHALIFAH 173

(Nik Azlin Nik Ariffin, Fairus Muhamad Darus, & Mohd Kamal Azman Jusih)

Pengenalan 173
Unsur Nadir Bumi 174
Industri Nadir Bumi di Malaysia 175
Manfaat Ekonomi Nadir Bumi 176
Cabaran Alam Sekitar berkait dengan Nadir Bumi 178
Peranan Khalifah dalam Pengurusan REE 179
Kesimpulan 183
Rujukan 184

BAB 10: PERANAN TENAGA HIJAU DALAM PEMELIHARAAN ALAM SEKITAR BERDASARKAN MAQASID SYARIAH 187

(Zuraini Anang, Noorhaslinda Kulub Abd Rashid & Azlina Abd Aziz)

Pengenalan 187
Maqasid Syariah dan Kelestarian Alam Sekitar 188
Pemeliharaan Agama (*Hifz al-Din*) 189
Pemeliharan Nyawa (*Hifz al-Nafs*) 189
Pemeliharaan Akal (*Hifz al-'Aql*) 190
Pemeliharaan Keturuanan (*Hifz al-Nasl*) 190

Pemeliharaan Harta (*Hifz al-Mal*) 190
Implikasi Maqasid Syariah dalam Pengurusan Alam Sekitar 191
Peranan Tenaga Hijau dalam Kerangka Maqasid Syariah 192
Pemeliharaann Nyawa (*Hifz al-Nafs*) 193
Pemeliharaan Harta (*Hifz al-Mal*) 193
Pemeliharan Akal dan Agama 194
Pemeliharaan Keturuanan (*Hifz al-Nas*l) 194
Implikasi Sosial dan Ekonomi Pelaksanaan Tenaga Hijau 196
Cabaran dan kekangan Tenaga Hijau 197
Kos Permulaan yang Tinggi 197
Kekurangan Kesedaran dan Pendidikan Masyarakat 198
Kekangan Dasar dan Polisi 198
Kekurangan Insentif dan Pembiayaan 199
Implikasi dalam Konteks Maqasid Syariah 199
Cadangan dan Strategi Memperkasa Tenaga Hijau berdasarkan Maqasid Syariah 200
Insentif dan Subsidi Khusus 200
Integrasi Pendidikan Kelestarian dan Maqasid Syariah 200
Peranan Institusi Islam dalam Pendidikan dan Promosi 201
Pengembangan Mekanisme Pembiayaan Islam 201
Kesimpulan dan Implikasi Dasar 201
Rujukan 203
INDEKS 207